శ్రావణ మంగళవారం

శ్రీ అయ్యగారి విశ్వేశ్వర రావు

ఆతలకాయ నొప్పి అనాసిన్ బిళ్ళల్ని ఓడించింది. ఇంక ఆఫీసులో కూర్చోవడమే కష్టంగావుంది. ఒక గంట పెర్మిషన్ తీసుకొని బయటపడ్డాను. దేవుడి దయవల్ల శ్రమలేకుండనే ఖాళీ రిక్షా కళ్ళబడింది. ఎలాకూర్చున్నానో తెలియదు, కాస్త దూరం పోనిచ్చి - రిక్షావాడు అన్నాడు - ఎక్కడికిపోదాం బాబూ అంటూ, పోనివ్వరా - ఆరోగ్యపురం - సత్యనారాయణస్వామి కోవెల దగ్గరికి అన్నాను. దారిలో ఒక జింజరుసోడా తాగేసరికి _ దడదడా నాలుగు తేనుపులు వచ్చాయి. హమ్మయ్యా అనుకున్నాను, జేబులు వెతికాను. మనీపర్సులేదు, ఆఫీసులో మరిచిపోయానా _ అని ఆలోచించా, మళ్లీ ఆఫీసుకుపోయి వెతికితే - వొంటిగంట పెర్మిషన్‌కి విలువ పలాయనం అవుతుందని నాభయం, ఇలా ఆలోచిస్తూండగానే ఆసోడాషాపువాడు మర్యాదగా _ రేపు యిద్దురుగాని అన్నాడు. ఈ తొందర యిలాగట్టెక్కడం మనస్సుకి కొంచం చలాకీ లభించింది. తలనొప్పి మాత్రం యింకా వున్నట్టుగానే వుంది.

ఆపు - యిదే మాయిల్లు అని అంటూండగానే ఆరిక్షావాడు మాయింటి ముందర ఆపుచేశాడు. వెళ్లి యింట్లో పడక కుర్చీలో యిష్టంవచ్చినంత సేపు రెస్టు తీసుకోవాలని తహతలాడుతూ మెట్లెక్కి తలుపు తట్టుతున్నాను. తలుపులు బద్దలవుతున్నాయికాని లోపలనుంచి బదులు రావటంలేదు. రిక్షావాడు నెత్తిమీదవున్న పిట్టల దొరటోపీని సర్దుకుని _ చింకి బూటుల్ని బాగా బిగించి_ సంచీ లోంచి పొగాకు ముక్కతీసి పంటికిందపెట్టి దానినములుతూ_చెమట తుడుచుకుంటూ _ నన్ను పంపండి బాబయ్యా అన్నాడు. ఎర్రని నయాపైసా నాజేబులో లేదని ఆ సోడాషాపుదగ్గర కళ్లారా చూసిన ఆసామీ _ తలుపు అంత తొందరగా ఎందుకు కొడుతున్నానో తెలుసుకో నక్కర్లేదూ, అరే _ పిచ్చి నీకోసమేరా _ యీ తలుపులు బద్దలుకొడుతూన్నది. ఇంట్లోంచి డబ్బులు తేవాలి నీకు యివ్వాలి _ యింతట్లోనే యింత తొందరపడతా వెందుకంట - అని రిక్షావాడి మీద సింహగర్జనచేశాను. ఒకవైపు తలనొప్పి - రెండోది రిక్షావాడి తొందర, మూడోది తలుపు బద్దలుకొట్టినా లోపలనుంచి మాటలేదు మంతీలేదు, చెడ్డ చికాకుగా నేనుంటే _ యీ రిక్షావాడు ఒయ్యారంగా నావైపుచూసి — 'ముందుచూపుచూడు బాబూ' అంటూ పకపక నవ్వుతున్నాడు. నాబాధ వాడికి అంత నవ్వులాటుగావుందా? అని అనుకుంటూ అప్రయత్నంగా పైకి చూశాను - గోళ్లెంవైపు. పెద్ద అలీఘరు తాళం బిడాయించివుంది. ఈ సందు చూచుకొని రిక్షావాడు యింకా నవ్వుతున్నాడు, ఒకరి పొరపాటు యింకొకరికి సంతోషంలాటు!

ఒక గంట పెర్మిషను తెప్పించిన తలనొప్పి - జింజరుసోడాను అరువుపెట్టించి నంతవరకు బాగానే వుంది. యీ తాళం ఏమిటి! ఆరిక్షావాడి డబ్బుల అరుపేమిటి! ఈ సందడిలో తలనొప్పి మరీతీవ్రమయింది. చేతిరుమాలు తీసి తలకుచుట్టి ప్రక్కవాటా వాళ్లతో చెప్పిందేమో _ తాళంచెవి యిచ్చిందేమోనని _ యింటి ప్రక్కవాటలన్నీ వెతికాను. అవాటా సింహద్వారాలన్నీ యిదేనమూనాలో బంద్. ఈ రిక్షావాడికి చేబదులుచేసి యివ్వడానికికూడా అవకాశంలేదు. ఇంతమంది ఆడాళ్లూ ఎక్కడికిపోయినట్టు. భార్యలసమాజం _ భార్యహక్కులం - _ భార్యల సమ్మె _ అంటూ యేగొడవయినా సాగిస్తున్నారా - అనుకున్నా. రిక్షావాడు తొందరపడి _ యింతసేపు యిక్కడ నిలిపేస్తే రిక్షా అద్దె యిలా చెల్లించేదిబాబూ _ పెళ్లాం బిడ్డల గంజి మాటేమిటి బాబూ! అని వాడి బాధ వెళ్లగక్కుకుంటున్నాడు రిక్షావాడు. అదీ నిజమేమరి. ఆ తల నొప్పితోనే - నాజేబులోనే పర్సులేదని — ఆఫీసులోనే, మరచిపోయినావనీ - నీవుచూస్తూండగానే కాదా సోడా అరువుగాతాగాను అనీ _ మావాళ్ళు యిలాబీగం బిగించి పోవడంవల్ల అర్ధికభంగం వచ్చిందనీ మెల్లగాబోధించి _ నీరిక్షాఛార్జీకూడా అరువుగా వుంచు, రేపుఉదయం ఏడుగంటలకి వస్తే తప్పకుండా

యిస్తాను - ఇదుగో యింటి నెంబరు _ నాపేరు _ రావుగారు. ఏంభయంలేదు నీడబ్బులికి అని నేను చెప్పినా _ వాడు యిదోటోపీవ్యవహారం కింద జమ కట్టుకొని. గవర్నమెంటు ఆఫీసులో సీనియరు అప్పరు డివిజను గుమాస్తానని కూడా ఆలోచించక_నావేషం చూసైనా గౌరవించక-డబ్బులు జేబులో లేకుండా రిక్షా ఎలా ఎక్కినావబ్బా! అంటూ ఒక రామ బాణం నామీదవిసిరి - గంటకొట్టుకొంటూ రిక్షా వాడు రుసరుసలాడుతూ నావైపుచూస్తూపోయాడు. ఎవర్ని ఏమనగలను. వాడు చెప్పిందీ నిజమేమరి.

లేచిన వేళావిశేషం యిలాంటిది! సుఖపడదా మని తొందరగావచ్చినా ఆ యోగం మనకిలేదు. ఎక్కడికి పోయారో యింతమంది ఆడవాళ్ళూను. ఎప్పటికి వస్తారో, ఈ తలనొప్పి తగ్గలేదు. చిన్న కునుకు తీస్తేగాని తలనొప్పి తగ్గదు. అనుకుంటూనే అలాఒరిగాను కటికి నాపరాయి నేలమీద. నిద్ర సుఖం యెరగదుగా! కాస్సేపు కోడికునుకు తీశాను. ఇట్టేమేలుకువ వచ్చింది. చూస్తే చీకటిపడుతూంది. మునిసిపలు ఎలక్ట్రిక్ దీపాలు వెలుగుతూన్నాయి. మా ఆవిడ జాడలేదు, జవాబులేదు_కోపంవచ్చింది. ఎక్కడికైనాపోవచ్చు. మగాళ్ళు యింటికివచ్చి యేమవుతారు? అనే యింగిత జ్ఞానంలేకుండా వుంటే ఎలాగ! అంతట్లోనే గేటు చప్పుడయింది. హమ్మయ్యా అనుకున్నా. ఎక్కడికి వెళ్ళేవ్ యిప్పటిదాకా - యిప్పుడు యిల్లుకావలసి వచ్చిందేం_అన్నాను గట్టిగా, నేనండి అన్నగారూ! అంది మాప్రక్కవాటా అనసూయమ్మ. అరెరే _ కోపంలో నోరుజారిందే. ఏమనుకుంటుందో ఆ అమ్మాయి, ఎవళ్ళతోనైనా చెబితే_ఎంతయాగం! అందుకనే "తనకోపమె - తన శత్రువు" అన్నారు పెద్దలు అనుకుంటూ మళ్లీ నిరుత్సాహంగా - లేని నిద్ర తెచ్చుకున్నాను. ప్రక్కవాటాలలోవున్న వాళ్లంతా వస్తున్నారు కాని మా శ్రీమతి జాడలేదు.

ఇంక విసుగెత్తి వీధిగేటు దగ్గరనిలబడి చూస్తున్నాను. అదిగో_అవచ్చే మహిళామణి మా ఆవిడే అయివుండాలను కొన్నా. ఎంత అవస్థపడుతూ వస్తూందో! మా చంటికుర్రాడు _ ఏడాదివాడు _ మధు అదుగో చంకలోవున్నాడు. ఇంకో చంకలో ఏవిటో పెద్దమూట వుందేవిటి! మాపెద్దాడు రాంబాబు వుంటాయి లెండి ఆరేళ్లు_ వాళ్ళమ్మముందర కాళ్ళూచేతులూ ఆడిస్తూ - గిరగిర తిరుగుతూ _ నాకుపెట్టవే అమ్మా _ నాకు పెట్టవే అమ్మా అంటూ ఆవిడనడకకు అడ్డువస్తున్నాడు _ గరగనెత్తి మీదవున్న గణాచారిలాగ. మారెండోవాడు సుధీర్ కుడిచేయిపట్టుకున్నాడు. వాడూ మధ్యమధ్య పెద్ద మనిషిలావున్నా ఏదో ఏడుపువాడి మోహం లోనూ కనిపిస్తూంది. అమ్మాయి మంజుల - ఎడం వైపున ఏడుస్తూ - ఎత్తుకోవే అమ్మా అంటూంది. అందర్నీ ఎలాగ ఎత్తుకొనేది! అంటూ ఆవిడ ఒక్క ఉరుము ఉరిమేసరికి ఆ ఆడగుడ్డు హడలిపోయింది. ఆవిడ వెనకాతనే యింకా అలసిపోయిన అవతారాలువున్నాయి. కాని మరీయింటి దగ్గరకువచ్చేసరికి పాపం _ మా ఆవిడ ఒక్కర్తే, చూసితెల్లబోయాను. బొట్టుమీద బొట్టు _ ఆ బొట్టుమీద మరోబొట్టు - యిలాగ బొట్టులదొంతర ముఖంమీద రూపాయి బిళ్ల కైవారంలో ఆవరించివుంది. మెడనిండా అంగుళంన్నర దళసరిని గంధంపూత, కాళ్ళనిండా పసుపు పూత ఎంత కడిగినా పసుపుపచ్చగావుండే ఫాస్టు కలరుపూత. ఆ పసుపూత. కోకకు కూడా వ్యాపించింది. ఈ పిల్లలతో యిలావేగుతూ - యీ అవతారంతో - ఒగర్చుకుంటూ మా శ్రీమతి గేటు గుమ్మం దగ్గర నిలబడిచూస్తూన్న నా వైపు చూసింది - చూసి వూరుకుందా - ఏంమగాళ్ళండీ! అలా కొయ్యబొమ్మలాగ కులుకుతూ చూస్తారేకాని _ కొంచం యీ మూట అందుకోరాదూ! అంది. అసలు - యీ అవతారం మా ఆవిడ అవునో కాదో అని చూస్తున్నానే అన్నాను. చూడండి _ నేనేమీ మారిపోలేదు - మీలాగ - అంది ఏమిటోమరి! అయితే యేవిటీవేషం _ ఏవిటి యీ యాత్ర _ ఎక్కడికి పోయావ్? అని అడిగాను మా శ్రీమతిని. ఆవిడ ఆయాసపడుతూ _ హమ్మయ్యా అనుకుంటూ తాళం చెవులగుత్తి నాచేతిలోపెట్టి తలుపు తీయమంది. తలుపుతీసి లైటు వెలిగించాను. ఈ పిల్లల తోటి ఎక్కడికి వెళ్ళకూడదండీ! అంది. అదేవిటే - పిచ్చిదానా, ఎవరి పిల్లలు వాళ్ళకి బరువా! నీ పిల్లల్ని నువ్వే యీగీచేసుకొంటావా! తప్పు! తప్పు! అన్నాను.

మీకేంతెలుస్తుంది, మధ్యదోవలో మంచినీళ్లంటాడు యీ పెద్దవాడు రాంబాబు. ఈ చంటి కుర్రాడు ఒకటే ఏడుపు. ఈ మంజుల_ నేను నడవలేను, నన్ను ఎత్తుకుంటావా? ఎత్తుకోవా? అంటుంది. ఇంక యీసుధీర్ కనిపించినదల్లా కొనిపెట్టమంటాడు. ఎలాగ వీళ్లతోవేగేది అని చాలా అసంతృప్తి పడింది _ ఆవిడ.

ఈ హడావిడి అంతా యివాళ సాగించావే! ఏవిటి విశేషం? అన్నాను. ఏవుంది. యింత అమాయకులు కాబట్టే అందరూ మీకు తిరుపతి చేశారు - అంది ఆవిడ నవ్వుతూ.

నవ్వుతూ — యింత ఘాటుమాటల్ని వదిలింది చూడండి. తిరుపతిచేశారట. ఇక్కడ నామ వాచకాన్ని క్రియగా వాడింది. ఏమనుకోవాలి! పైగా నేను అమాయకుణ్ణట! ఇందులోవుండే కవిహృదయం అయోమయంగా అగుపించింది.

అలా అన్నానని బాధపడుతున్నారా! అని ఆవిడ దగ్గరగా వచ్చింది. కొన్ని క్షణాలక్రితమే రిక్షావాడు కూడా చిన్న సలహాయిచ్చిపోయాడు - 'ముందు చూపుమాడు బాబూ' అని. ఆఖరికి అనుకున్నాను. మన బుర్ర యివాళ పనిచేయకుండా సలహాలనే స్వీకరిస్తోందని.

ఇందులో బాధపడడానికేముందిలే! అన్నాను మేకపోతు గాంభీర్యంతో. ఇంతట్లో నేవంటింట్లోకిపోయి పొయ్యిఅంటించి - చకచకా ఏదో పనిచేసినవ్వుతూ నాదగ్గరకువచ్చి — ఇవాళ శ్రావణ మంగళవారం కదా! అంది!! అదా యింత సందడీ అనుకున్నా.

పూర్వం కొన్నాళ్లు శ్రావణమంగళవారం శలవు దినంగా చలామణీ అయిందంట ఒక ఆఫీసులో. ఆ ఆఫీసరు తురకవాడు. హిందువుల పండుగలు ఆయనకు తెలిసేవి కావు. ఆఫీసువాళ్ళంతా ఆయన దగ్గరకు పోయి - శ్రావణమంగళవారం వచ్చిందిసార్, రేపే, లోకలు హాలిడే యిప్పించాలి అన్నారుట. ఆయన కొత్తగా చేరడేమో — ఆవుద్యోగంలో యీ హాలిడేస్‌లోవుండే గొడవ ఆయనకు బోధపడలేదింకా, వెంటనే ఆయన అందుకున్నాడు - నిరుటి లిస్టు ఆఫ్ హాలిడేస్‌లో వుందేమోచూడండి — అని. ఆ ఉద్యోగులలో ఉపాయస్థుడు - అంతా ఆలోచిస్తాంలే — చటుక్కున 'నిరుటి శ్రావణమంగళవారం సాటర్డే - సండేలలో కలిసిపోయిందిసార్' అన్నాడు. ఓహో! అని ఆతురక ఆఫీసరు శ్రావణమంగళవారం హాలీడే అని డిక్లేరుచేశాడు. కాని రాను రాను అనుభవం ఆర్జించాక యీ శ్రావణమంగళవారం హాలీడే కాదన్నాడు.

కాని శ్రావణపూర్ణిమను అప్పటినుంచీ హాలీడే చేశారంటారు కొందరు. ఏమయినా - ఈ శ్రావణ మంగళవారం యింటా - బయటా ఎంతో సందడిగా వుంటుంది. ఆవేళ అశుభ శకునాలేవుండవు. ఎక్కడ చూసినా పేరంటాలే, ఏ సందులో చూసినా హడావిడిగాపోయే ఆడవాళ్లే, ఆదృశ్యాలు ఎంతహాయిగా వుంటాయి - అప్పుడే గిర్రున తిరిగివచ్చిందే శ్రావణ మాసం అనుకున్నాను.

ఇదిగో - యిలాచూడండి — యివన్నీ శనగలే. స్వార్జితం అంటూ మా ఆవిడ ఒక పెద్ద శనగలమూట విప్పింది. రెండు మోదలవరకూ వుంటాయి తమలపాకులు. అరపంపు చెక్కలంటాయి బాగుగానే వుందేఁ నీ ఆర్జన అన్నాను. తనకు అభివందన లభించిందని - ఎంత తిరిగాను ఏడాదివరకూ మనం శనగలు కొనక్కర్లేదు. ఏమంటారు? అం?. అది తప్పదు ఎస్టిమేటు అని అన్నానా - ఆవిడతో జగడం తప్పదు.

♦ ♦ ♦

ఆవేళ గడపదాటి ఆఫీసుకిపోదామని ఇవతల పడ్డాను శుభశకునం చూసుకోవడం చాలమంచిదని నా నమ్మకం. ఏం చెప్పను — బారులు బారులుగా పేరంటాండ్రు - రంగు రంగుచీరలతో సీతాకోక చిలకల్లాగ చకచకాపోతున్నారు. చేతుల్లో కుంకుమ భరిణెలు. ఆహాఁ ఎంత శుభశకునం అని హాయిగా ఆఫీసుకిపోయాను. దారి పొడుగునా కలకల్లాడే ముఖాలు కిలకిల్లాడే కులాసాకబుర్లతో ఆ పేరంటాండ్రు ఎక్కేగుమ్మం - దిగేగుమ్మం. ఎందుచేత యింతమంది యిలా బారులుగాపోతున్నారా? అని అలానడుస్తూ నడుస్తూ ఆలోచించాను. ఓహో! అదాసమాచారం! అప్పుడే మఱచిపోయాను చూశారా! శ్రావణమాసం, మంగళవారం, మంగళప్రదమైన శకునాలు. (సశేషం)

కడుపునొప్పి, నోట నీరూరుట,
త్రేపులు, వాంతులు, మలబద్ధకము
లాంటి అజీర్ణ లక్షణములకు
కేసరిగారి
ఆదిత్య లవణము
దివ్య ఔషధము
వెల రు. 1 - 75 న.పై.
కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మద్రాసు 14.